

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 179/06-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. augusta 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho o sťažnosti J. Š., T., zastúpeného advokátom JUDr. R. C., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Trnava p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91 konal bez zbytočných prietáhov.

3. J. Š. priznáva finančné zadostučinenie 100 000 Sk (slovom stotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť J. Š. trovy konania 5 788 Sk (slovom päťtisíc sedemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. C., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. mája 2006 doručená sťažnosť J. Š., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. C., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91 o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Označené konanie začalo v roku 1991 na základe žaloby podanej sťažovateľom, ktorý bol od začiatku zastúpený právnym zástupcom. Konanie vo veci trvá viac ako 15 rokov a spor stále nie je právoplatne skončený. Sťažovateľ sa podanými sťažnosťami na prietahy v konaní z 25. júna 1997, 11. augusta 1998, 26. novembra 1998, 14. mája 1999, 20. augusta 1999 a 6. marca 2000 domáhal urýchlenia konania. Predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť z 13. októbra 1997 uviedol, že k prietahom v konaní dochádza konaním odporkyne, a prisľúbil plynulosť konania vo veci pravidelne sledovať. V odpovedi Spr 1662/97 z 25. novembra 1999 na viaceré podané sťažnosti ich predseda okresného súdu uznal za čiastočne opodstatnené, uviedol však, že plynulosť konania bola marená „... *mimoriadne negatívnym postojom odporkyne, voči ktorej v podstate neboli úspešné*

žiadne procesné úkony zo strany súdu... ani samotný sťažovateľ súdu neposkytol žiadny návrh na postupovanie v konaní, ktorý by mal efektívny účinok v tom smere, aby bolo možné vo veci pokračovať v nariadenom dokazovaní, prípadne po zistení skutkového stavu rozhodnúť...“. V ďalšej odpovedi na sťažnosť Spr 1517/00 z 12. mája 2000 predsedníčka súdu uviedla, že ide o reštančnú vec, ktorú bude priebežne sledovať.

Sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a navrhuje, aby súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Okresný súd Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91 porušil právo J. Š., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. J. Š. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 100 000,- Sk (slovom stotisíc Slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. J. Š. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške, ako bude táto vyčíslená v písomnom vyhotovení tohto nálezu, ktorú náhradu trov je Okresný súd Trnava povinný vyplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľa JUDr. R. C. na jeho účet..., do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a pretože nezistil dôvody na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, prijal sťažnosť uznesením č. k. II. ÚS 179/06-9 z 24. mája 2006 na ďalšie konanie.

Právny zástupca sťažovateľa ústavnému súdu 9. júna 2006 oznámil, že vo veci netrvá na ústnom pojednávaní. S upustením od ústneho pojednávania súhlasil aj okresný súd. Jeho predsedníčka vo svojom stanovisku k sťažnosti Spr 1057/06 z 30. júna 2006 (doručené 10. júla 2006) okrem iného uviedla:

„Právna vec navrhovateľa J. Š. proti odporkyni M. Š. o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva napadla na tunajší súd dňa 05. 06. 1991 a bola pridelená sudcovi JUDr. R. G., ktorý dňa 11. 06. 1991 určil termín pojednávania na deň 03. 07. 1991. Pojednávanie pre neprítomnosť odporkyne bolo odročené na 17. 07. 1991. Dňa 17. 07. 1991 boli účastníci konania vypočutí, do konania bol pribratý znalec z odboru nehnuteľností, pojednávanie bolo odročené na neurčito. Uznesenie o pribratí znalca z odboru oceňovania motorových vozidiel bolo znalcovi doručené dňa 25. 07. 1991, znalcovi z odboru ekonomiky, oceňovania hnutel'nych vecí bolo doručené dňa 24. 09. 1991.

Dňa 15. 08. 1991 bola vec 19 C 109/91 pridelená sudcovi JUDr. A. F., lebo sudca JUDr. R. G. bol prevolený na Okresný súd Nitra.

Sudca viackrát urgoval vypracovanie znaleckých posudkov, odporkyňa však odmietala sprístupniť veci, ktoré sú predmetom konania. Na určené pojednávanie dňa 27. 01. 1992 sa ospravedlnila odporkyňa z dôvodu práceneschopnosti, pojednávanie bolo odročené na 14. 02. 1992. Rovnako aj na tento deň sa ospravedlnila odporkyňa s tým, že práceneschopnosť u nej trvá. Pojednávanie bolo určené na 05. 03. 1992, ani na tento termín sa odporkyňa nedostavila, vzniesla námietku zaujatosti voči sudcovi ako aj Okresnému súdu Trnava a žiadala, aby vec prejednal iný súd. Krajský súd v Bratislave, sp. zn. 8 Nc 11/92 zo dňa 18. 05. 1992 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Trnava nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci. Dňa 30. 06. 1992 bol určený termín pojednávania na deň 20. 07. 1992. Odporkyňa dňa 20. 07. 1992 požiadala o odročenie pojednávania, lebo si chce zvoliť obhajcu. Súd určil ďalší termín pojednávania na deň 10. 08. 1992. Zároveň súd požiadal OO PZ o predvedenie odporkyne na pojednávanie. Odporkyňa nebola predvedená, nedostavila sa, súd jej uložil poriadkovú pokutu, pojednávanie odročil na 31. 08. 1992. Dňa 11. 08. 1992 bol uznesením pribratý do konania znalec na ocenenie nehnuteľnosti (chaty v KÚ P.), a to Ing. P. J. Voči uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty podala odporkyňa odvolanie, Krajský súd v Bratislave rozhodol dňa 30. 11. 1992 tak, že uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Spis prišiel na Okresný súd

Trnava dňa 15. 02. 1993. Pojednávanie sa konalo dňa 29. 03. 1993, navrhovateľ ani jeho právny zástupca sa nedostavili (právny zástupca Dr. R. C. mal doručenie predvolania riadne vykázané dňa 03. 03. 1993). Ďalšie pojednávanie bolo určené na 26. 04. 1993, keby bola odporkyňa znovu uložená poriadková pokuta, lebo narúšala priebeh konania. Dňa 04. 05. 1993 sudca JUDr. F. rozhodol, vydal predbežné opatrenie tak, aby odporkyňa vydala navrhovateľovi osobné vozidlo zn. Škoda 105L, ŠPZ TTD 91-13 a umožniť navrhovateľovi užívať chatu. Na pojednávanie dňa 31. 05. 1993 sa odporkyňa ospravedlnila z dôvodu práceneschopnosti.

Krajský súd v Bratislave, sp. zn. 8 Co 226/93, 242/93 dňa 28. 07. 1993 rozhodol, že uznesenie súdu prvého stupňa o vydaní predbežného opatrenia ako aj uznesenie o uložení poriadkovej pokuty potvrdzuje. Spis došiel na Okresný súd Trnava dňa 06. 09. 1993. Dňa 19. 10. 1993 boli urgovaní znalci ohľadne podania znaleckých posudkov. Dňa 17. 11. 1993 bol ustanovený znalec z odboru ekonomiky, oceňovania hnutelných vecí. Znalec z odboru cestnej dopravy predložil znalecký posudok o hodnote motorového vozidla dňa 02. 12. 1993, znalec z odboru ocenenia hnutelných vecí predložil znalecký posudok dňa 28. 12. 1993. Dňa 03. 03. 1994 bol ustanovený znalec na ocenenie nehnuteľností, odporkyňa podala odvolanie. Krajský súd v Bratislave rozhodol dňa 29. 04. 1994 tak, že odvolanie odporkyne odmietol. Znalec dňa 01. 07. 1994 vyzval odporkyňu, aby mu umožnila vstup na ohliadku rekreačnej chaty. Dňa 14. 09. 1994 sudca JUDr. A. F. dal podnet na trestné stíhanie odporkyne M. Š., lebo sťažuje postup súdu, nechce sprístupniť veci, nedostavuje sa na pojednávanie, nedôstojné sa správa na pojednávaní. Dňa 29. 12. 1994 bol spis 19 C 109/91 vrátený z Okresnej prokuratúry v Trnave. Sudca 03. 02. 1995 vyzval odporkyňu, aby sprístupnila znalcovi na ohliadku chatu, lebo jej bude uložená ďalšia poriadková pokuta. Dňa 17. 03. 1995 bol určený termín ohliadky na 18. 04. 1995. Odporkyňa opakovane zmarila ohliadku, hoci ohliadky sa zúčastnil sudca aj zapisovateľka. Ďalší termín ohliadky bol určený na deň 19. 05. 1995, prostredníctvom OO PZ bolo požiadané o predvedenie odporkyne. Predvedenie nebolo zrealizované, odporkyňa odmietla ísť. Spis bol dňa 14. 06. 1995 predložený do učtárne na vymáhanie pokuty od odporkyne. Z úradného záznamu je zrejmé, že do 30. 11. 1995 hoci boli podané exekúcie, ale boli bezúspešne. Dňa 05. 03. 1996 bolo priznané znalcom znalečné, 18. 04. 1996 bol predložený spis E 154/96, ktorým sa vedie výkon rozhodnutia na vydanie predbežného opatrenia.

Z dôvodu odchodu sudcu JUDr. F. bol spis 19 C 109/91 pridelený novozvolenej sudkyňi JUDr. B. H. dňa 23. 04. 1996, ktorá vo veci dňa 09. 05. 1996 určila termín pojednávania na deň 11. 06. 1996, účastníci konania sa dostavili, právny zástupca navrhovateľa JUDr. C. sa nedostavil, doručenie predvolania mal riadne vykázané. Pojednávanie bolo odročené na 16. 07. 1996, keby bol vyzvaný znalec, aby určil hodnotu nehnuteľnosti na základe len vonkajšej ohliadky objektu. Znalec sa vyjadril, že znalecký posudok bez vnútornej ohliadky nemá právnu hodnotu, odporkyňa mu oznámila, že nezabezpečí sprístupnenie chaty, lebo táto nepatrí do BSM (vid' č. 1. 299 zo dňa 23. 10. 1996). Okresný súd Trnava dňa 18. 12. 1996 oznámil, že majiteľkou chaty je M. Š., a tiež je nájomníčkou pozemku pod ňou. Od 01. 01. 1997 sudkyňa JUDr. B. H. nastúpila pracovať na Krajský súd v Trnave. Spis bol pridelený na ďalšie konanie sudkyňi JUDr. B. M. Okresný súd Trnava dňa 18. 08. 1997 vyzval účastníkov konania na zloženie preddavkov na trovy znaleckého dokazovania. Odporkyňa podala 03. 11. 1997 odvolanie voči uzneseniu. Krajský súd v Trnave, sp. zn. 3 Co 368/97, 3 Co 369/97 zo dňa 27. 02. 1998 odvolanie účastníkov konania odmietol a uznesenie zo dňa 05. 03. 1996 a zo dňa 18. 08. 1997 potvrdil. Spis 19 C 109/91 došiel na Okresný súd Trnava 02. 04. 1998. Sudkyňa JUDr. B. M. bola dlhšie práceneschopná, po našťudovaní veci vyzvala znalca, aby oznámil, kedy môže vykonať ohliadku, zároveň odporkyňu dňa 20. 06. 2000 upozornila na sprístupnenie chaty pod hrozbou pokuty v sume 5.000,- Sk. Ohliadka bola určená na deň 06. 07. 2000. Odporkyňa dňa 04. 07. 2000 zaslala znalcovi telegram, aby necestoval na B., stavba chaty nebude sprístupnená. Dňa 30. 11. 2000 bola sudkyňou udelená poriadková pokuta 5.000,- Sk. Odporkyňa predložila odvolanie voči pokute. Krajský súd v Trnave 16. 03. 2001 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Spis došiel na Okresný súd Trnava dňa 10. 04. 2001. Dňa 31. 05. 2001 dala sudkyňa pokyn na doručenie rozhodnutia účastníkom konania, ktoré prevzali 08. 06. 2001. Sudkyňa JUDr. B. M. odišla v júni 2001 na starobný dôchodok.

Spis bol opatrením zo dňa 28. 06. 2001 pridelený na ďalšie konanie novozvolenej sudkyňi JUDr. M. M., ktorej po odchode sudkyne JUDr. B. M. bolo pridelených nevybavených v agende „C“ 635 vecí. Sudkyňa JUDr. M. M. bola od 25. 10. 2001 dlhodobo práceneschopná a následne nastúpila na materskú dovolenku. Oddelenie sudkyne JUDr. M. M. bolo opatrením pod Spr. 701/02 zo dňa 30. 05. 2002 pridelené sudkyňi Mgr. A. T., ktorá sa vrátila z materskej dovolenky. Sudkyňa dala úpravu, aby sa určili nové zálohy

znalcovi ustanoveného na určenie všeobecnej ceny nehnuteľnosti.

S poukazom na vyššie prevedení genézu spisu 19 C 109/91 je zrejmé, že prietahy v konaní spôsobuje účastníčka konania, ktorá nerešpektuje rozhodnutie súdu a ani doposiaľ tri uložené poriadkové pokuty nesplnili svoj účel, teda nie je pravdou, že súd je 10 rokov nečinný, z tohto dôvodu ako aj s poukazom na skutočnosť, že vo veci konalo viacej sudcov, ktorí museli reštančnú vec študovať a až následne určovať termíny pojednávani, považujem sťažnosť za čiastočne dôvodnú.“

Ústavný súd pri hodnotení skutkového stavu veci vychádzal zo spisu okresného súdu sp. zn. 19 C 109/91.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“ a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“, v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zohľadňuje svoju ustálenú judikatúru, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k nastoleniu právnej istoty iným zákonom predpísaným spôsobom, ako je právoplatné rozhodnutie súdu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Predmetom konania je návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré tvorí súčasť štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Vzhľadom na povahu veci bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, v dôsledku čoho možno konanie považovať za fakticky zložitejšie. Vec nemožno považovať za právne zložitú, pretože výklad a používanie platnej právnej úpravy v takýchto prípadoch sú stabilizované v judikatúre všeobecných súdov. Žiadna právna ani faktická zložitosť veci nemôže ospravedlniť nečinnosť súdu v trvaní niekoľkých rokov, ani doterajšiu dĺžku konania (viac ako 15 rokov).

2. Ďalším kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka súdneho konania. Sťažovateľ svojim konaním zásadným spôsobom neprispel k doterajšej dĺžke konania. Od podania návrhu okresnému súdu bol sťažovateľ zastúpený právnym zástupcom, ktorý robil úkony v jeho mene a pravidelne žiadal o urýchlenie konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, ktorého uplatnením ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu.

Konanie vo veci začalo 5. júna 1991, keď sťažovateľ podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu okresnému súdu návrh na začatie konania o vyporiadanie

bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konanie v období od podania návrhu do roku 1993 prebiehalo plynulo a uskutočnilo sa v ňom desať z celkovo dvanástich doposiaľ uskutočnených pojednávaní. Okresný súd už na druhom pojednávaní 17. júla 1991 nariadil znalecké dokazovanie znalcami z odboru oceňovania nehnuteľností a hnutel'ných vecí, toto dokazovanie však ani v súčasnom období, t. j. po viac ako 15 rokoch nie je ukončené, pričom podanie znaleckého posudku, berúc do úvahy dobu uplynutú od rozhodujúceho okamihu, ku ktorému mal byť majetok ocenený, sa vzhľadom na ďalšie opotrebovanie, resp. zhodnotenie stáva čoraz zložitejším.

Ústavný súd pri hodnotení postupu okresného súdu zohľadnil správanie odporkyne, ktorá uskutočňovaním procesných úkonov, ale predovšetkým svojím správaním znemožňovala súdu vo veci plynulo konať, pričom k náprave neviedli ani poriadkové opatrenia, ktoré voči nej súd uplatnil (uloženie poriadkovej pokuty, žiadosti o predvedenie odporkyne na pojednávanie a ohliadku nehnuteľnosti). Ani toto správanie odporkyne však nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku konania a nečinnosť súdu v obdobiach od 2. apríla 1998 do 8. mája 2000 a od 10. apríla 2001 do 13. júna 2006, ktorá predstavuje takmer polovicu doterajšej dĺžky konania viac ako 15 rokov.

Jurisdikcia ústavného súdu („rationae temporis“) sa vzťahuje na obdobie po 15. februári 1993. Bez zreteľa na vznik právomoci ústavného súdu v rámci posúdenia základnej otázky - či sa vec sťažovateľa prerokovala na okresnom súde v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy bez zbytočných priet'ahov - ústavný súd už konštantne prihliada aj na deň začatia konania na okresnom súde a na dobu, ktorá v konaní uplynula do 15. februára 1993 (III. ÚS 18/00).

Ústavný súd z vyššie uvedených dôvodov považuje konanie, ktoré ani po viac ako 15 rokoch nie je právoplatne skončené, za konanie, ktoré je poznačené obdobiami nečinnosti bez existencie zákonnej prekážky, za konanie so zbytočnými priet'ahmi ako celok. Preto ústavný súd dospel k záveru, že doterajší postup okresného súdu neviedol k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa a že v jeho dôsledku došlo k porušeniu

základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu základného práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej právo bolo porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože namietané konanie ešte nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 109/91 ďalej konal bez zbytočných priesťahov.

V nadväznosti na rozhodnutie ústavného súdu o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa zaoberal aj žiadosťou sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Aj keď ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní sp. zn. 19 C 109/91 konal bez zbytočných priesťahov, nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto rozhodol aj o tejto žiadosti.

Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie 100 000 Sk, pričom uviedol, že by bolo nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi iba konštatovanie porušenia práva. Doba, ktorá uplynula od začatia konania, výrazne sťažuje dokazovanie a veci, ktoré tvorili predmet bezpodielového spoluvlastníctva, strácajú svoju hodnotu.

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc všetky okolnosti prípadu, predovšetkým doterajšiu dĺžku konania vrátane obdobia nečinnosti okresného súdu, správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ako aj povahu sporu, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia 100 000 Sk primerané.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. R. C. v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd ich vyčíslil sumou 5 788 Sk za dva úkony právnej pomoci podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (vypočítanou zo základu priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá v prvom polroku 2005 predstavovala výšku 16 381 Sk), t. j. dvakrát 2 730 Sk a dvakrát 164 Sk režijný paušál.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2006